

ZARZĄDZENIE

Dnia 6 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

1. pismo obrońcy obwinionego radcy prawnego W. M. pozostawić w aktach sprawy bez dalszego biegu wobec uznania, że wniosek o wznowienie postępowania w przedmiocie wyłączenia sędziego jest niedopuszczalny z mocy prawa;

2. zakreślić sprawę jako załatwioną w inny sposób.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 22 listopada 2024 r. obrońca obwinionego radcy prawnego W. M. złożył pismo z sygnalizacją potrzeby wznowienia postępowania zakończonych postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2024 r., sygn. akt II ZK 111/23 o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej. Sprawa ta została zarejestrowana w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. II ZO 109/24, a do jej rozpoznania został wyznaczony następujący skład: SSN Marek Siwek (przewodniczący); SSN Zbigniew Korzeniowski i SSN Paweł Wojciechowski (sprawozdawca).

Pismem z dnia 21 lipca 2025 r. obrońca obwinionego radcy prawnego W. M. wniósł o wyłączenie SSN Pawła Wojciechowskiego od rozpoznania sprawy prowadzonej pod sygn. akt II ZO 109/24. Sprawa ta została zarejestrowana pod sygn. II ZO 71/25 i przydzielona do rozpoznania SSN Tomaszowi Demendeckiemu.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 23 września 2025 r., sygn. II ZO 71/25, nie uwzględnił wniosku o wyłączenie SSN Pawła Wojciechowskiego od rozpoznania sprawy prowadzonej pod sygn. akt II ZO 109/24.

Pismem z dnia 17 grudnia 2025 r. obrońca obwinionego radcy prawnego W. M. wniósł o rozważenie wznowienia postępowania w przedmiocie wyłączenia sędziego SSN Pawła Wojciechowskiego w sprawie o sygn. akt II ZO 71/25 wskazując, że okoliczność stanowiąca o istnieniu bezwzględnej przyczyny odwoławczej polega w niniejszej sprawie na rozpoznaniu pod sygn. akt II ZO 71/25 wniosku obrońcy obwinionego W. M. o wyłączenie sędziego Pawła Wojciechowskiego przez Sąd Najwyższy w składzie jednoosobowym z udziałem sędziego Tomasza Demendeckiego, który to sędzia został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 08.12.2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018r., poz. 3), czyli w tej samej, wadliwej procedurze, w której został powołany sędzia Paweł Wojciechowski (a który został wylosowany do rozpoznania wniosku sygnalizacyjnego obwinionego o wznowienie postępowania kasacyjnego, w którym podniesiono okoliczność rozpoznania kasacji obrońcy obwinionego przez Sąd Najwyższy w składzie z udziałem sędzi Marii Szczepaniec), a także sama sędzia Maria Szczepaniec (której powołanie w wadliwej procedurze na stanowisko Sędziego Sądu Najwyższego stanowi przedmiot wniosku sygnalizacyjnego o wznowienie postępowania w przedmiocie kasacji obrońcy obwinionego W. M.); Ponadto sygnalizujący przytoczył szereg orzeczeń Sądu Najwyższego, w których SSN Tomasz Demendecki został w przeszłości wyłączany od udziału w sprawach rozpoznawanych przez Sąd Najwyższy.

Na podstawie tak skonstruowanego zarzutu wniósł o wznowienie postępowania i uchylecia postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23.09.2025 r., sygn. akt II ZO 71/25, ze względu na wystąpienie w tym postępowaniu, zainicjowanym wnioskiem o wyłączenie sędziego Pawła Wojciechowskiego, okoliczności stanowiącej bezwzględną przyczynę odwoławczą opisaną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Przede wszystkim należy zauważyć, że pismo obrońcy obwinionego należało pozostawić w aktach sprawy bez nadawania mu dalszego biegu, gdyż wniosek o wznowienie postępowania w przedmiocie wyłączenia sędziego jest niedopuszczalny z mocy ustawy.

W świetle art. 540 k.p.k. wznowienie dotyczy „postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem”. Wszelkie podstawy wznowieniowe, w tym i określone w art. 542 § 3 k.p.k. (wznowienie z urzędu), dotyczą tylko takiego postępowania. Przepisy o wznowieniu, zarówno w procedurze karnej zamieszczone są w ramach norm o nadzwyczajnych środkach zaskarżenia (rozdział 56 k.p.k.), po uprzedniej regulacji całego postępowania sądowego, w tym w trybach szczególnych. Owo postępowanie sądowe, wcześniej uregulowane, to postępowanie w przedmiocie procesu, a więc odnośnie odpowiedzialności prawnej określonej osoby (oskarżonego, obwinionego), w tym i dopuszczalności procedowania w tej materii.

Przedmiotem wznowienia postępowania (w tym także na podstawie art. 540 § 2 k.p.k.), są zatem prawomocnie zakończone postępowania sądowe, w których rozstrzygnięto o odpowiedzialności karnej oskarżonego lub o przedmiocie procesu karnego, a nie o jakiegokolwiek kwestii incydentalnej, chociażby istotnej dla oskarżonego, rozstrzyganej w toku postępowania karnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2013 r., sygn. II KK 144/12).

Kodeks postępowania karnego nie przewiduje zatem wznowienia postępowania w zakresie wniosku o wyłączenie sędziego. Znamiennym jest przecież, że od postanowienia o uwzględnieniu lub nie takiego wniosku nie przysługuje nawet zażalenie. Kwestii tej nie zmienia także wystąpienie w takiej sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu. Oceniając bowiem naturę postępowania incydentalnego jakim jest wniosek o wyłączenie sędziego należy zważyć, że jego przedmiotem bez wątpienia nie jest odpowiedzialność karna, a zapadłe w jego toku rozstrzygnięcie nie kończy w żaden sposób zasadniczego postępowania, które w tym przypadku nie zostało prawomocnie rozstrzygnięte.

Na marginesie wskazać należy, że przy analizie niniejszej sprawy badana była tylko i wyłącznie dopuszczalność wznowienia postępowania w przedmiocie wniosku o wyłączenie sędziego SSN Pawła Wojciechowskiego od rozpoznania sprawy II ZO 109/24.

[M. T.]

[r.g.]